

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasi Udruženja Jugoslov. Učiteljstva. — Poverjeništvo Ljubljana.

Vse spise, v oceni poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovarisa
v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljatve je pošiljati le-nko.

Učiteljski Tovarish izhaja vsak četrtek pop.
Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.
Vse leto velja . . . 40— K
pol leta . . . 20— "
četrt leta . . . 10— "
posamezna številka po 80 vin.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 60 vin za vsako petit-vrsto. Priloge stanejo poleg poštne še 45 K.

Telefon uredništva
štev. 312.

Za oznanila je pisati od enostolpne petit-vrste, če se tiska enkrat . . . 90 vin.
" " " dvakrat . . . 80 "
" " " trikrat . . . 50 "
za nadaljnja izvršenja od petit-vrste po 40 vin.
Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna.

Članstvo ljubljanskega Poverjenišva UJU ima s članarino tudi že plačano naročnino, torej ni treba članstvu naročnine posebe plačevati.

Naročnino, reklamacije, t.j. vse administrativne stvari, je pošiljati samo na naslov:

Upravništvo Učiteljsk. Tovarisa
v Ljubljani, Mestni trg št. 17/III.

Poštni čekovni urad št. 11.197.

Reklama vije so proste poštne.

Naš položaj.

Ožji sosvet Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva, poverjeništvo Ljubljana je na svoji seji 2. nov. t. l. razpravljalo o materialnem položaju učiteljstva z ozirom na nove draginjske doklade in ugotovil sledeče:

Rešitev povišanja draginjskih doklad za učiteljstvo se ni izvršila tako gladko kakor bi bilo pričakovati kot samoobsebi umevno. Sosvet ugotavlja, da se še vedno dela razlika med učiteljstvom in državnim uradništvom kljub temu, da le učiteljstvo po členu 33 zakona o narodnih šolah z dne 23. jul. 1919 državno uradništvo.

Na podlagi došlih poročil ugotavlja sosvet, da bi bila naredba o novih draginjskih dokladah preložena ministrskemu svetu brez upoštevanja učiteljstva, ako ne bi z vso vno med posredovalo načelstvo Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu, in bi bilo učiteljstvo izven Srbije prežrtu in izpuščeno iz naredbe še pri zadnjih razpravah, ako se ne bi z vso odločnostjo zavzeli za pokrajinsko učiteljstvo naši odločni zagovorniki in nam naklonjeni ministri in poslanci.

Po ugotovitvi teh dejstev izreka ožji sosvet vse priznanje vodstvu Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu: izreka svoje priznanje ministru prosvete Svetozaru Pribičeviću, ki je zastavljal svoj gradni in osebn vpliv za interese svojega podrejenega učiteljstva, ter izreka svoje priznanje ministru dr. Vekoslavu Kukovcu, kot odločnemu zagovorniku pokrajinskega učiteljstva na seji ministrskega sveta in ministru na razpoloženju dr. Albertu Krameriču za njegova odločna in vztrajna posredovanja.

Hkrati je ožji sosvet pri razpravi o materialnem položaju učiteljstva konstatiral, da ne smatra še za urejeno vprašanje materialnega stanja upokojencev, katerih prejemki so z ozirom na vzgojno delo na sedaj vladajoči generaciji državljanov v najhujših in najhujših razmerah naravnost krivični in sramotni za državo: enako je še neurejeno vprašanje plač strokovnem učiteljstvu specialnih in meščanskih šol. Ožji sosvet vnovič poudarja zahtevo učiteljstva po popolnem izjednačenju z ostalim državnim uradništvom in uvrstitvi učiteljstva v splošno službeno pragmatiko državne uradništva, ter zahtevo po poddržavljenju vsega šolstva.

Pričakujemo, da bodo vsi dosedaj nam naklonjeni ministri in poslanci v bodočem narodnem predstavništvu izvoljavali nam še končno ureditev naših zahtev.

V Ljubljani, 2. novembra 1920.

Ožji sosvet Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva — Poverjeništvo Ljubljana.

I. J.:

Moderno vzgajališče v Nemški Avstriji.

Svetovna vojna je zasekala globoke rane v šolstvu vseh vojskajočih se držav. Mnogo časa bo še preteklo, predno se odstranijo in ublažijo vsi oni momenti, ki ovirajo uspešen razvoj šolstva in vzgoje ter zabranjujejo, da bi prišel svet v normalni tir predvojne dobe.

Posurovelost mladine — spremljevalka vsake vojne, napravila mnogo skrbi odgovornim činiteljem. Vse države so marljivo na delu, da posvete največjo pozornost svoji bodočnosti — mladini.

V mnogih državah reformirajo šolstvo z največjo naglico, zametujejo stara

pedagoška načela in odpirajo pot novim principom. Kako se bo obnesla ta vzgojna »revolucija« nam pokaže bližnja bodočnost.

V Traiskirchen, mestecu nemško-avstrijske republike se je nahajala do konca svetovne vojne znana topničarska kadetnica, v katero so se sprejemali navadno le sinovi iz višjih oficirskih in uradniških krogov.

Ta vojaški zavod je spremenila država v moderno vzgajališče. Je to pravzaprav srednja šola z internatom, ki se smatra v nemških pedagoških krogih za vzoren zavod in pravo pridobitev na šolskem in vzgojnem polju.

Tu se ne uče gojenci latinščine ali grščine, ne logaritmov in trigonometrije, ne pedantsko natančno zemljepisja ali zgodovine, prirodoznanja ali prirodoslovja. Na podlagi materinega jezika si morajo prisvojiti gojenci toliko splošnega znanja, kolikor se zamore zahtevati od izobraženega državljana nemške avstrijske republike. Vzgoja se v zavodu v prvi vrsti za praktično življenje. To je glavni moment v bistvu tega vzgajališča.

Pri sprejemnih izpitih se gojencev ne izprašuje na način, ki ga nudijo n. pr. naši gimnazijski izpiti. V razgovoru z učiteljem mora pokazati deček svojo starost odgovarjajočo splošno izobrazbo. Napiše se mu n. pr. tudi na tablo skupina besed, ki je vzeta iz katerega praktičnega ali vzgojnega stavka v čisto zmešanem redu. V najkrajšem času more povedati deček s pravilno vrsto besed ali pa vsaj uganiti njegovo smisel. Pokaže se mu tudi kaka geometrična figura, katero mora potem približno narisati na tablo.

Če je že sprejemni izpit nekaj posebnega in zanimivega, mora nas tembolj zanimati učni načrt tega zavoda, ki se nahaja sredi velikega, razkošnega parka. Gojenci se sprehajajo tod bosi, gologlavi, oblečeni v preprosto platneno obleko, ki se lahko vsak trenutek opere. Lega zavoda dopušča, da se posveča izredna pozornost telesni vzgoji mladine. Telo vadba na prostem, skakanje, tekanje, plavanje, igre in sprehodi po obsežnem parku so pravi blagoslov za mladino, ki je vsled slabe prehrane po različnih mestih, zlasti Dunaju, telesno zelo zaostala.

Ker ima zavod lastno gospodarstvo, se nahaja v prostranih hlevih mnogo domače živine. Učni načrt zahteva da se seznanijo gojenci tudi z načinom življenja domačih živali, prehrana, snaga, najnavadnejše bolezni in zdravila zoper iste i. t. d.

Gojenci višjih razredov opazujejo čisto naravne pojave, ki so se jim pa dosedaj povsod skrbno prikrivali, kakor parjenje živali, porode itd.

V zavodu stanuje stalno tudi učiteljski zdravnik. On poučuje mladino o vsem, kar je potrebno, da si ohrani čisto dušo in zdravo telo.

Zavod ima svojo bolnišnico, ki jo oskrbuje omenjeni zdravnik. Gojenci najvišjih razredov spremljajo zdravnika po bolniških sobah ter se vadijo spoznavati najnavadnejše bolezni, ki jim je človek izpostavljen. Spoznavajo različna profilaktična sredstva, obvezujejo in razvezujejo različne rane, izpirajo in tudi opravljajo enostavne operacije. Znanje, ki si ga pridobije v zavodu zadostuje za najnavadnejše slučaje bolezni in nesreč, posebno v onih krajih, kjer ni zdravnika pri roki.

Kakor sem že omenil, je to zavod, ki resnično vzgoja za praktično življenje. Je to prvi poskus, ki se bo brezdvomno dobro obnesel in gotovo je, da bo sle-

dilo temu zavodu še več enakih širom republike.

Največja ovira zavodu je prehrana, na kateri trpi celotna nemško-avstrijska država. Vendar je lansko leto pomagala v tem oziru ameriška mislija, ki je zagajala zavod z živili, a vendar gojencev ni razvadila, ker je bila hrana čisto preprosta: mleko in riž.

Najbolje so se počutili v zavodu Dunajčani. Prej bolj podobni skeletu nego normalno razvitemu dečku ali mladeniču, so postali rdeči, okrogli in zdravi, da so jih njihovi starši, bratje in sestre komaj spoznali, ko so prišli domov za časa počitnic.

V zavodu je bilo lansko leto 270 gojencev, oglasilo se jih je pa k sprejemnemu izpitu petkrat toliko. Vsestranski in splošni učni načrt ne dopušča višjega števila.

V počitnicah se je vršilo na tem državnem vzgajališču več učiteljskih počitniških tečajev, za katere se je oglašilo nad tisoč učiteljev, a je bilo sprejetih le okroglo 200. Izbrali so udeležence tako, da so bili zastopani vsi okraji cele republike. Ti tečaji so bili nekaka priprava za splošno reformo šolstva v Nemški Avstriji. Pričakovati je, da se tudi ljudsko šolstvo temu načinu primerno reformira.

Nove potnine za učiteljstvo in uradništvo.

(Uredba o povračilu stroškov državnim uslužbencem ob službenem potovanju in selitvi.)

Uradnikom in drugim uslužbencem, ki se jim odredi, da po službenih opravkih potujejo izven kraja svojega stalnega službovanja ali ki se premeščajo iz enega kraja v drugega, pripada iz državne blaginje po natančnejših določilih te uredbe ta-le povračila stroškov:

A. Za službena potovanja v meje kraljevine.

I. Dnevnice.

Dnevnice so velike in male ter se dele na polne in skršene.

1. Velike dnevnice pripadajo državnim uslužbencem, ki so v redni službi pri posrednih in pokrajinskih oblastvih. Istotako pripada ta dnevica onim uslužbencem, ki so v redni službi pri oblastvih, katerih območje obsega več političnih okrajev (srezov, kotarov), če po službenih opravkih potujejo izven meje političnega okraja (sreza, kotara), v katerem je oblastvo.

2. Male dnevnice pripadajo državnim uslužbencem za vsa druga službena potovanja.

3. Polne dnevnice jim pripadajo, če traja službena potovanja do 45 dni: pri velikih dnevnicah se dele na povišane polne dnevnice in na normalne polne dnevnice.

a) Povišane polne dnevnice pripadajo državnim uslužbencem za prvih petnaest dni potovanja.

b) Normalne polne dnevnice pripadajo državnim uslužbencem za trideset dni in teko izza petnaestdnevnega roka, določenega za povišane polne dnevnice.

Pri malih polnih dnevnicah ni te razdelitve.

* Razglašena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 222, izdanih dne 8. oktobra 1920.

4. Skršene dnevnice pripadajo državnemu uslužbencu za vsak dan preko petindesetih dni ki jih prebije v uradnem opravku na enem in istem kraju, dokler ostane na tem kraju.

Dnevnice se izplačujejo po tabeli št. 1.

5. Čas za dnevnice se računi:

- od ure odhoda do ure povratka: za vsakih polnih štiriindvajset ur se računi cela dnevica;
- ako je ostanek večji nego dvanaest ur, se računi cela dnevica;
- do dvanaest ur se računi polovica dnevnice;
- če se ne označi v računu ura odhoda in povratka, se računi do pol dne.

Tabela št. 1.

Tekoča številka	Vrste uslužbencev	Za službena potovanja					
		Na ozemlju Srbije in Črne gore, iz Srbije in Črne gore v pokrajine in obratno			V pokrajinah izven Srbije in Črne gore, ne glede na to, v kakšnem denarju prejemajo plačo		
		Polne dnevnice		Št. dnevn.	Polne dnevnice		Št. dnevn.
		povišane	normalne	za pot nad 45 dni	povišane	normalne	za pot nad 45 dni
		dinarjev			kron		
1.	Ministri	200	150	150	—	—	—
2.	Višji uradniki s plačo od 7000 dinarjev navzgor in od IV. čin. raz. navzgor	80	60	50	200	180	120
3.	Višji uradniki s sistemizirano letno plačo 5000 din. do 7000 din. in uradniki od VII. do IV. čin. raz.	60	50	40	160	140	100
4.	Ukazni uradniki s sistemizirano let. plačo pod 5000 din.; uradniki pod VII. činovnim razredom, svečeniki in učitelji	50	40	30	140	120	80
5.	Aspiranti, praktikan-ti, vežbeniki in drugi, ki so po dose-danjih predp. imeli pravico do dnevnice XI. čin. raz.	40	30	20	100	80	60
6.	Neukazni uslužbenci v Srbiji in Črni gori, poduradniki, manipulanti, dnevničarji in pisarniški pomočniki	35	25	20	80	70	50
7.	Sluge in strežniki stal. in zač.	30	20	15	70	60	40
Male dnevnice	Uslužbenci pod 2.	—	50	40	—	140	100
	Uslužbenci pod 3.	—	40	35	—	120	80
	Uslužbenci pod 4.	—	35	25	—	80	70
	Uslužbenci pod 5.	—	25	20	—	60	50
	Uslužbenci pod 6.	—	20	15	—	50	45
	Uslužbenci pod 7.	—	15	12	—	40	36
	Uslužbenci pod 8.	—	10	8	—	30	24

II. Potnine za službena potovanja z vozom, no železnici in s tarnikom.

6. Če državni uslužbenci ob času službenega potovanja ne morejo potovati s tarnikom ali po železnici, ker teh prevoznih sredstev ni, jim se povračilo voznih stroškov po kilometru, in sicer:

uslužbencem pod 1. 2. 3. 4 in 5 tabele št. 1. po 3 dinarje v Srbiji in Črni gori in po 10 kron v ostalih pokrajinah, drugim pa po 2.50 dinarja, oziroma po 8 kron. za vsak kilometer

7. Razdalja v kilometrih se računa od sredine kraja, iz katerega državni uslužbenec odhaja, do sredine kraja, v katerega prihaja, oziroma od železniške ali parobrodne postaje in do nie in sicer po najkrajši uporabi poti med tema krajema. Razdalja, ki jo je treba prepotovati v štiriindvajsetih urah, se ceni po kraljevih razmerah in po letnem času.

Za razdaljo in uporabo poti so merodajna: potrdila gradbenih sekcij, gradbenih direktij in ministrstva za zgradbe, kilometrske karte in urokazi (državna izdaja). Kontrolni organi si morajo nabaviti razdaljnike (seznamke o razdaljah) in kilometrske karte.

Pet kilometrov šteje za eno uro.

Ulomki pod enim kilometrom se ne plačujejo.

Če je več razdalj po enem predloženem računu se seštejejo vse razdalje in od skupne vsote se plačajo samo celi kilometri.

8. Kilometraž se ne plačuje tudi za ona potovanja, ki se morajo po bistvu posla izvrševati ne kakor potovanja zaradi merskih del ekspropiacij (vohče terenska dela) itd.

9. Kilometraž državnim uslužbenecem ne pripada, če uporabljajo državna ali samoupravna prevozna sredstva: vozove, konje, avtomobile in prevozna sredstva na vodi. Če na za spredaj navedena prevozna sredstva plačajo voznino na račun države ali samoupravnih teles, se jim mora plačana vsota povrniti.

10. Za službena potovanja po železnici ali s parnikom se plačuje vrednost (znesek) vozovnice po tabeli št. 2.

Tabela št. 2.

Vrste uslužbencev	Vrednost vozovnice	
	Železniška	Parobrodna
a) Uslužbenec, naštet pod 1, 2 in 3 v tabeli št. 1 te uredbe	I. razr.	I. razr.
b) Uslužbenec, naštet pod 4 v tabeli št. 1 te uredbe	II. razr.	I. razr.
c) Uslužbenec, naštet pod 5 v tabeli št. 1 te uredbe	II. razr.	II. razr.
d) Uslužbenec, naštet pod 6 in 7 v tabeli št. 1 te uredbe	III. razr.	II. razr.

11. Če državni uslužbenec, ki mu pripada vozovnica nižjega razreda, spremlja uradnika, ki mu pripada vozovnica višjega razreda ob transportu državnega denarja ali državnih vrednot, ima pravico do vozovnice istega razreda kakor uradnik, katerega spremlja.

12. Državni uslužbenec, ki ima na kakršnikoli podstavi brezplačno vozovnico, nima pravice do povračila voznine. Istotako gre uslužbencu, ki ima vozovnico za službeno ceno pravica samo do povračila vrednosti dejanske plačane prevozne cene. Vsak mora na priloženem računu označiti, ali je imel brezplačno vozovnico ali vozovnico za službeno ceno ali ne. Če tega ne stori, mora državni blagajni povrniti škodo ter se kaznuje po določilih kazenskega zakonika.

13. Državni uslužbenec je upravičen uporabljati vse vlake, razen ekspresnih. Za uporabo ekspresnih vlakov pa je potrebna odobritev resortnega ministra oziroma bana in predsednika pokrajinske vlade.

14. Za vožnjo od stanovanja ali hotela do železniške ali parobrodne postaje in obratno kakor tudi za vožnjo na spornih postajah, če je parobrodna postaja oddaljena od železniške ali obratno, se plačuje vožnja po določeni tarifi, kjer je taka ustanovljena. Kontrolni organi si morajo, ko stopi ta uredba v veljavo, nabaviti tarife. Za one kraje, kjer ni tarif pa se plačuje, in sicer podnevi računice dan od 6. do 18. ure, v Srbiji in Črni gori po 10 dinarjev, v drugih pokrajinah po 30 kron, a ponoči računice noč od 18. do 6. ure, v Srbiji in Črni gori po 20 dinarjev in v drugih pokrajinah po 50 kron.

15. Osebo, našeto pod 7. v tabeli št. 1 te uredbe, nima pravice do povračila vožnje z izvoščkom.

16. Za vožnjo na razdalje, za katere ni tarif, a bi kilometraž znašala več nego dovoznina (filakarina), gre po točki 14. uslužbencu pravica do kilometraže.

17. Dovoznina (odvoznina, filakarina) se plačuje uslužbencu od kraja službovanja tudi, če kraj, kamor potuje, ni oddaljen več nego 2 kilometra; toda v tem primeru dotični uslužbenec nima pravice tudi do te kilometraže.

18. Za vnos ali iznos ročne prtljage v železniški vlak ali na parnik kakor tudi za vnos ali iznos na spojenih železniških ali parobrodskih postajah, če traja potovanje več nego 48 ur, gre uslužbencu, in sicer: za potovanje v Srbiji in Črni gori povračilo po 3 dinarje, za potovanje v drugih pokrajinah pa po 10 kron.

19. Uslužbenec, naštet pod 6 in 7 v tabeli št. 1, te uredbe, nima pravice do povračila za vnos in iznos ročne prtljage.

20. Če traja službeno potovanje več nego 15 dni, gre uslužbencu pravica do ročne prtljage do 30 kilometrov in voznina se mu povrača po službeni železniški, oziroma parobrodni tarifi. Za službeno potovanje, ki traja manj nego 15 dni, uslužbenec ne gre povračilo za voznino prtljage.

B. Za selitev iz enega kraja v drugega v mejah kraljevine.

21. Državnemu uslužbencu pripada ob premestitvah te-le odškodnine:

- osebna dnevniča in dnevniča za rodbino;
- za osebno in za rodbinsko vožnjo kilometraža, voznina po železnici ali s parnikom in z izvoščkom;
- za prevoz pohištva;
- za prenos in prevoz prtljage.

a) Dnevniča za selitev.

22. Državnemu uslužbencu pripada, dokler je na selitveni poti, velika polna dnevniča po tabeli št. 1, te uredbe.

Za vsakega preseljenega rodbinskega člana mu pripada še doklada v znesku po 25% dnevniče, ki mu gre po prejšnji točki.

Ta dnevniča se plačuje po predpisih točke 5. te uredbe; to velja tako za osebno kakor za rodbinsko dnevničo.

b) Kilometraž in povračilo stroškov za osebni prevoz uslužbenec in prevoz njegove rodbine ob selitvi, če ne morelo potovati po železnici ali s parnikom, ker takih prevoznih sredstev ni.

23. Državnemu uslužbencu, ki se seli brez rodbine, pripada za osebni prevoz povračilo stroškov po kilometru, predpisano v točki 6. te uredbe. Če pa se seli z rodbino vred, ima pravico do povračila dejanskih stroškov, in sicer se pri tem računajo tri osebe na en voz. Za dokaz plačane vožnje mora predložiti ista dokazila kakor za prevoz pohištva. (Točka 28. te uredbe.)

24. Določilo točke 9. te uredbe za uporabo državnih ali samoupravnih prevoznih sredstev velja tudi tukaj tako za osebni prevoz kakor za prevoz rodbine.

Voznina po železnici in s parnikom ob selitvi.

25. Za osebni prevoz gre državnemu uslužbencu ob selitvi po železnici ali s parnikom vozovnica po tabeli 2. te uredbe, za vožnjo rodbinskih članov pa vozovnica istega razreda, ki gre tudi niemu.

Vse ugodnosti (znižane in brezplačne) voznine se morajo vpoštovati in označiti v računu. Kdor tega ne stori, mora državni blagajni povrniti škodo ter se kaznuje po predpisih kazenskega zakonika.

Ob selitvi ima državni uradnik pravico uporabljati vse vlake, razen ekspresnih.

Dovoznina ob selitvi.

26. Dovoznina ob selitvi se plačuje po predpisih točke 14. te uredbe.

V krajih, kjer ni tarife, se plačuje dovoznina po točki 14. te uredbe, samo da se morajo računati tri osebe na en voz.

Prtljaga ob selitvi.

27. Povračilo za vnos in iznos ročne prtljage ob selitvi se plačuje kakor za službena potovanja po točki 18. te uredbe.

Voznina za prevoz večje ročne prtljage se povrača po službenih tarifah prometnih postaj, in sicer če se uslužbenec seli sam, največ za težo do (50) petdeset kilogramov, če z rodbino pa za vsakega člana še po 25 kilogramov, toda tako, da vsa teža prtljage ne sme presežati 150 kilogramov. To povračilo gre uslužbencu ne glede na to, koliko časa traja potovanje.

c) Za prevoz stvari in pohištva ob selitvi.

28. Za selitev pripada državnemu uslužbencu povračilo za nakladanje, razkladanje, prevoz stvari od stanovanja do postaje in obratno po dejanskih stroških.

Za dokazilo služijo pravilni računi o izdatkih in potrdilo pristojnega občinskega oblastva o povprečni višini teh stroškov v tem kraju.

Ti izdatki se imajo gibati v okviru neizogibne potrebe.

29. Povračilo za prevoz pohištva, kjer se ne more iz kraja v kraj uporabiti prevoz po železnici ali s parnikom ali če je selitev mešana: po železnici, s parnikom in vozom, se plačuje po dejanskih stroških.

Računi dejanskih stroškov za prevoz pohištva se izpričuje s potrdilom izhodne občine, overjenim po pristojnem političnem oblastvu; v njem mora biti označena dogovorjena cena za prevoz stvari, število voz in teža v kilogramih. Ako se teža ne da opredeliti natanko, ker ni mer,

se mora oceniti približno. V vsakem takem potrdilu mora občina označiti, kolika je povprečna cena za prevoz dotične količine stvari v tem kraju.

Dohodna občina mora na istem potrdilu overiti, da se je označena količina blaga tudi pripeljala.

Če se ugotovi, da so navedbe v potrdilu neresnične, so dotične osebe odgovorne po določilih kazenskega zakonika.

Pri mešanih potovanjih, ako uslužbenec prevaža stvari samo na enem delu poti, potem pa po železnici ali s parnikom do kraja, kamor se seli, se potrdilo dohodne občine oziroma one občine, v kateri naj se stvari nalože v vlak ali na parnik, ne zahteva, ker služi tedaj za dokazilo o količini stvari tovrstni list.

Voznina za selitev stvari po železnici in s parnikom.

30. Voznina za transport pohištva po železnici ali s parnikom se plačuje iz državne blagajne po predloženem tovrstnem listu. Povzetje ob ekspediciji stvari se ne plačuje.

31. Voznina se plačuje po tarifi za tovrstno (in ne za brzovozno) blago ali pa po tarifi za selitveni prevoz pohištva.

32. Ako se za selitev uporabi pohištveni voz, mora biti na tovrstnem listu zapisana lastna teža tega voza in voznina, ki se je plačala zanj. Pri sestavi računa se voznina za pohištveni voz ne sme postavljati v račun, niti se ne priznava. Tudi najemnina za pohištveni voz se ne plačuje iz državne blagajne.

33. Do povračila selitvenih stroškov iz državne blagajne ima državni uslužbenec pravico:

- če je premeščen po službeni potrebi;
- če je premeščen z napredovanjem ali če je premeščen na podstavi konkurza (natečaja) za službeno mesto;
- pri novih imenovanjih, ko prvič stopa v službo, ali pa pri povratku v službo (reaktiviranje); v obeh teh primerih mu gre povračilo od kraja stalnega bivališča do kraja, za katerega je imenovan;
- če se oblastvo, pri katerem uslužbenec služi, premesti na drugi kraj, ali če se ukinja in dobi dotični uslužbenec z novo porazdelitvijo drugo mesto.

34. Pravice do povračila selitvenih stroškov nima uslužbenec:

- če je premeščen kazensko ali na prošnjo;
- če je premeščen v mejah občine, kjer služi;
- Med rodbinske člane, za katere ima državni uslužbenec pravico do povračila selitvenih stroškov se štejejo:
 - poročena žena;
 - zakonski otroci, pastorki in adoptirani otroci in sicer moški do polnoletnosti kakor tudi oni polnoletni, ki so nesposobni za delo ali so še dijaki, deklice pa do moštve, ako stalno žive pri roditeljih in se selijo z njimi;
 - roditelji, bratje in sestre, ded in babica, ako stalno žive s premeščenim uslužbencem in ako jih izključno ta vzdržuje ter se selijo z njim.

C. Splošna določila.

36. Državni uslužbenec mora takoj, najkasneje pa v 30 (tridesetih) dneh, če potuje službeno, po povratku na kraj stalnega službovanja, oziroma, če se seli, po prihodu v kraj, kamor je premeščen, predložiti račun o potnih stroških.

Ako je na račun teh stroškov vzel izvestno vsoto, pa v gorenjem roku ne predloži računa o potnih stroških, se mu vsota odtegne od prve prihodnje plače.

37. Na račun potnih in selitvenih stroškov sme uslužbenec pred potovanjem ali po izvršenem potovanju vzeti po približnem proračunu do dveh tretjin skupne vsote.

38. Račun o potnih stroških mora imeti nastopne bistvene pogoje:

- rodbinsko in krstno ime in poklic uslužbenca, ki predlaga račun;
- dan, mesec in leto;
- cilj poti in po čigavi odločbi (dan, mesec in leto in številko odločbe);
- točno označeni čas, ki ga je uslužbenec prebil na potovanju, kakor tudi uro odhoda, povratka ali prihoda (čas se računa od 1 do 24 ur);
- vsako vrsto povračila ločeno in označeno z vsemi potrebnimi podatki, ki se zahtevajo z to uredbo;
- označene vsote, že prejete na račun potnih ali selitvenih stroškov — v koliki vsoti, v kakšnem denarju in pri kateri blagajni;
- označene vse ugodnosti, ki jih je imel uslužbenec pri voznih sredstvih;
- računu morajo biti predložena vsa dokazila za vsako vsoto, razen za one, ki so izzete v tej uredbi;
- predstojnik oblastva, oddelka ali odseka mora vsak takšen račun potrditi.

39. Za popolno pravilnost predloženega računa in za resničnost listin je tisti, ki predlaga račun, odgovoren materialno in kazensko.

40. Predpisi te uredbe ne veljajo za osebe, ki služujejo pri vojakih — zanje velja še nadalje odločba ministrskega sveta z dne 10. junija 1920. B. br. 35.000 — nadalje ne za železniško osebje in vohče ne za vse kategorije državnih uslužbencev, katerih povračila za stroške bodisi za službena potovanja, bodisi za selitev, so urejena s specialnimi zakoni in uredbami kot izjemami od splošnih predpisov, ki so veljali za civilne uradnike.

41. Istotako določila te uredbe, ki govorijo o povračilu dnevnic in stroškov za službena potovanja ne veljajo za one uslužbence, ki imajo po specialnih zakonih in predpisih odškodnino za te stroške, določeno potni bavljal (nagrada počez mesečno ali na leto), kakor tudi ne za policijske uradnike, za katere ostane v veljavi odločba ministrskega sveta J. B. br. 10.253 z dne 21. maja 1920.

42. Državnim uslužbencem, ki iz posameznih pokrajin prihajajo v Beograd ter ostajajo tukaj v službi pri ministrstvih in drugih oblastvih, ne pripada za čas njih bivanja v Beogradu dnevniča določena s to uredbo. Njim se plačuje kot dnevniča za prvih 60 dni in sicer: uslužbencem od VII. činovnega razreda navzgor po 30 dinarjev, uslužbencem pod VII. činovnim razredom pa po 25 dinarjev na dan.

Izplačevanje te dnevniče se jim sme nadaljevati še za 60 dni; za to pa se treba odločbe resortnega ministra in sočasne odločbe ministra za finance.

Po preteku tega roka 60. oziroma 120 dni, ako se takim uslužbencem odobri podaljšba preneha pravica do te dnevniče.

43. Pravica do vseh dnevnic, ki po tej uredbi pripadajo ukaznim uslužbencem, gre tudi onim neukaznim državnim uslužbencem, ki imajo po specialnih zakonih in uredbah pravico do prejemkov ukaznih uradnikov. Istotako gre pravica do vseh povračil neukaznim inženierjem in geome- trom, ki imajo popolno kvalifikacijo.

44. Povračilo dnevnic in potnih stroškov za potovanja v inozemstvo se določa in odobrava z odločbo ministrskega sveta oziroma komiteja ministrov, ki se neoblašča za to, in sicer za vsak primer posebej.

45. Ta uredba stoji v veljavo za yso kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 1. oktobra 1920.; takrat prenehajo veljati vsa določila zakonov, uredb in odločb, ki nasprotujejo določilom te uredbe.

D. R. br. 96.000.

V Beogradu, dne 30. sent. 1920.

Šulferajnske šole v slovenskih rokah.

Vsi vemo koliko gorja, narodnega pohujšanja, neznačajnosti in raznarodovanja je povzročil nemški „Schulverein“ s svojimi šolami med Slovenci. To pomenljivo šolstvo so slikali Nemci v podobi orjaškega hrasta a vsako vejo na njem je tvorila šolska zgradba. Ta hrast je res bujno rasel, njegove veje so zasenčevale celo Slovenijo, celo nad našo prestolico Ljubljano so že visele. Hrastu so prilivale vse avstrijske oblasti, glavni gnoj pa je prihajal iz Berlina. Z rušitvijo Avstrije se je tudi ta hrast nevarno zagugal. Ker pa je imel glavne korenine na Dunaju, kjer je sedež društva, se sicer ni podal, toda Slovenci smo brž posekali veje, ki so nam delale strupeno senco. Sedaj štrli ta okleščeni orjak suhe vrhove v zrak, ker tudi stranske korenine — dovodnice so mu odstranjene. V Jugoslaviji so namreč razpuščene vse podružnice, premoženje društva pa je sekvestrirano.

Ker je splošno znano, da je „Schulverein“ gradil v naših krajih šole poglavito z denarjem, ki ga je nabral med nami, so se te šole prepustile slovenskim občinam, oz. šolskim občinam za primeren odkupnino. Kupnine so se naložile pri uravi fondov do končne odločitve, ko mu pripade ta denar. Na ta način je „Schulverein“ proti svoji volji povzdignil slovensko šolstvo.

Šulferajnske šole, ki so danes last dotičnih občin, so bile v Sloveniji sledeče: v Trzinu na Gorenjskem (danes meščanska šola), v Hrastniku (šola in otroški vrtec), v Laškem, Selnici, Vojniku, Šoštanju, Velenju, Vuzenici, Pekrah, Pragerskem, Slov. Bistrici, Poličanah, Roč. Slatini, Ljutomeru (kupila okr. posojilnica za meščansko šolo), St. Lenartu (šola in društveni dom, oboje kupila glav. posojilnica za šolske in društvene namene), v Ravnem bregu (Sladki vrh) nad Cmurekom, v St. Ilju nad Mariborom; nadalje na Kočevskem, v Lazih, Vrčicah, Ovčaku in Svetlem potoku (občina Koprivnik), v Zdihovem in Verdrengu (občina Mo-